

Oude kerk, 18 april 2021

ds. G.J.A. Veening

~~Gelezen: Micha 4:1-5 en Johannes 21:15-24~~

---

5 Titel: Graag een datum voor de vrede.

Gemeente van onze Heer Jesus Christus,

Afgelopen week ontving ik een mail waarin mij gevraagd werd welke zondagen ik graag vrij zou willen hebben in 2022. Onze kerkdienstroosteropstellers willen dat graag weten en zij hebben dat nodig. Data zijn nodig, zoals zo vaak. Wanneer wil je
10 iets, hoe laat kom je op bezoek, wanneer is de vergadering en waar, ons leven wordt gevuld met data, met gegevens, cijfers en letters, onze agenda moet worden bijgehouden en ga zo maar door.

En op de één of andere manier is het ook aangenaam dat we data hebben, sterker nog, we hebben er behoefte aan. Wanneer kunnen de terrassen weer open? Graag
15 een exacte datum noemen, want dan kunnen we daar naar toe werken. Bovendien geeft ons dat lucht. En als dan een datum uitlekt die vervolgens weer wordt gecorrigeerd, dan geeft dat onrust, irritatie, ergernis en onbegrip. En hoe moeilijk kan het zijn om een vergaderdatum te wijzigen, hoewel het soms eenvoudig is... en dat is dan weer een verrassing.

20 Weet u wat ik jammer vind? Ik zal het zeggen: Ik hoor dat prachtige visioen dat beschreven is door de profeet Micha, een prachtig visioen dat bijna woordelijk net zo voorkomt bij Jesaja. Een prachtig visioen waarbij gesproken wordt over zwaarden die omgesmeed worden tot ploegijzers en dat geen mens meer zal weten wat oorlog is. Zij zullen de oorlog niet meer leren, prachtig allemaal. Wat ik jammer vind is dat er
25 geen datum bij staat, geen jaartal. In welke jaartelling dan ook, ik wil met liefde één en ander omrekenen, graag zou ik een jaartal en het liefst een datum willen hebben. Maar die ontbreekt in dit prachtige visioen. Eens zal de dag komen.....en dan mag je lezen dat het in de laatste dagen zal zijn, de achterste dagen, ja, het is niet erg exact. De datum ontbreekt en daar zal ik mee moeten leren leven. Hier geeft de profeet een
30 prachtig perspectief en hij is niet de enige dus, een prachtig perspectief wat je kunt aanduiden als vrede. Een mens zit onder de wijnrank en onder de vijgenboom, onder de vruchten van het land die tijd en ruimte nodig hebben. Wie op de vlucht is, wie opgejaagd wordt, die zit niet onder een wijnrank of onder een vijgenboom. Wijnrank en vijgenboom zijn in dit geval symbolen van rust en vrede. De berg waar de profeet
35 over spreekt is teken van vrede, waar de wet van God aanwezig is en geleerd wordt. Waar terechtgewezen wordt, omdat zo de vrede kan ontstaan, waar God zelf als het ware aanwezig is in de woorden, in de wet, in de leefregels van het bestaan, de leefregels van de vrede. Daar is het dus gewoon goed, dat zou ik graag meemaken, ik wil ook wel op weg gaan naar die berg als ik weet waar die is en als ik er naar toe
40 mag. Want vrede, ik verlang er naar, zoals zoveel mensen natuurlijk. En dus graag een datum, of anders een jaartal. Maar dat is er niet. En misschien heeft het een reden dat er geen datum bij staat of een jaartal. De vrede die verbonden wordt met "eens" of "de achterste dagen". Misschien heeft het een reden dat de profeet Micha dit zo zegt in zijn tijd, bijna 3000 jaar geleden, een tijd waarin Jeruzalem bedreigd
45 werd en de kans liep om bezet te worden. De reden kan zijn dat elke tijd een verbinding heeft met de vrede en de uitdaging om vrede te stichten. Elke tijd heeft dan de uitdaging om van zwaarden ploegijzers te maken en van speren snoeimessen. Ook ik in mijn tijd, ook ik in dit leven. En wij met elkaar.

50 Kun je dan geloven in de vrede, zo zoals het hier beschreven wordt in idealistisch
taalgebruik? Kun je dan geloven in een wereld waarin wapens veranderd zijn in
materiaal om voedsel te verbouwen, een wereld waarin tanks zijn omgesmeed tot
laten we zeggen melkmachines? Kun je dat geloven als je hoort wat er in Myanmar
gebeurt, als je leest over de oplopende spanning in de Oekraïne, de oplopende
spanning met China, de voortdurende spanning tussen Noord-Korea en anderen,
55 kun je dat dan geloven ook als je hoort van spanningen tussen “gewone” mensen,
onze hardnekkige neiging om mensen maar te blijven voorzien van etiketten die op
geen enkele manier meer te verwijderen zijn? Kun je dat dan geloven, die vrede, die
vrede op aarde, in de kersttijd en in deze tijd van Pasen? Het is denkbaar dat ook de
profeet Micha hier aan getwijfeld heeft, het is denkbaar dat hij hier iemand anders
60 citeert in een soort tweegesprek. Maar laten we er nu maar van uit gaan dat hij deze
woorden echt meent en ze zelf gelooft. Geloof jij dit?

Als Jesus is opgestaan verschijnt hij een aantal malen aan zijn leerlingen. Drie keer,
zo vertelt de evangelist Johannes ons. Driemaal geldt als een bewijs, zelfs als een
juridisch bewijs in de halacha, het joodse systeem van regels als een weg om te
65 gaan. Drie maal verschijnt Jesus aan zijn leerlingen en tijdens de derde keer is er
een gesprek met Petrus. Driemaal vraagt Jesus hem of Petrus van hem houdt. Een
houden van als een vorm van onvoorwaardelijke liefde en drie keer antwoordt Petrus
dat hij inderdaad van Jesus houdt. Houden van en dan in een vorm van
wederkerigheid. Jesus gebruikt andere woorden dan Petrus in de Griekse tekst. Drie
70 maal, drie keer. Misschien een verwijzing naar de drievoudige verloochening door
Petrus in het lijdensverhaal, drie keer zeggen dat hij Jesus niet kent voordat de haan
kraait. Misschien een verwijzing daar naar, in ieder geval krijgt Petrus de kans om
zijn relatie met Jesus te uiten, drie keer, het staat vast. En dat heeft te maken met
vrede. Deze woorden, deze woorden van Jesus, zijn vragen, en de woorden van
75 Petrus, zij stichten vrede. Er is openheid, men kan elkaar recht in de ogen kijken, hier
kraait geen haan naar. Hier hoeft geen haan naar te kraaien. Woorden, vanuit het
hart gesproken, zij stichten hier vrede, zij geven een weg naar de toekomst,
perspectief op wat is en wat kan. De vrede heeft geen datum en geen jaartal omdat
de vrede iets is wat voor alle tijden een uitdaging en een weg is. Zoals de opgestane
80 Heer de weg baant voor vrede en daarmee voor de toekomst, zo kan een Petrus
woorden uitspreken die de weg opent tussen hen beiden, de weg tussen mensen.
Vragen naar de liefde is ook vragen naar vertrouwen. Waarbij liefde natuurlijk veel
verschillende gezichten kan hebben maar al die gezichten vertonen oprechte
eerlijkheid. En dat kan dus, die vrede. De mens die door de dood is gegaan naar het
85 leven toe, die mens maakt het mogelijk, maar Hij niet alleen of Zij alleen als de Geest
die met hem meegaat. Hij is niet de enige die spreekt, deze Jesus, de ander doet dat
ook.

En zo wordt waar wat Micha heeft genoemd, zo wordt waar wat Jesaja heeft
genoemd. Zonder datum, want ook Johannes noemt geen dag of jaartal. We weten
90 zelfs niet in welk jaar Jesus geboren is, we weten zelfs niet op welke dag Pesach viel
in het jaar van het lijden en sterven en opstaan van Jesus. Nee, data worden niet
gegeven. Want dat mogen we zelf doen. Wij mogen de vrede stichten op het moment
en in de tijd dat het zich aandient. In elke tijd dus en op elke moment.
Het kan dus, niet alleen door Jesus, niet alleen door Petrus, door elke leerling en die
95 ieder die leerling wil worden. Omdat wij mensen zijn. Petrus mag lammeren weiden,
schapen hoeden en wat al niet meer omdat hij ook hij herder is en geen schaap. En
wij mensen, wij leerlingen, wij zijn geen schapen, wij zijn herders op het moment dat
het zich aan dient. Wij stichten de vrede, en het zal zijn dat wij het zien. Niemand

weet meer wat oorlog is, de mens vertrouwt op God, voor eeuwig en altijd.
100 Voor eeuwig en altijd, leolam waèd in het Hebreeuws, voor eeuwig en altijd, daar
staat geen datum bij en geen jaartal. Amen.